

महाराष्ट्र विधानपरिषद
दिवसाच्या कामकाजाचा क्रम
मंगळवार, दिनांक ९ मार्च, २०२१
(सकाळी १०-०० ते ११-४५ वाजेपर्यंत)

(गुरुवार, दिनांक ४ मार्च, व शुक्रवार, दिनांक ५ मार्च, २०२१ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव) - (चर्चा पुढे सुरू व मंत्र्यांचे उत्तर) -

सर्वश्री प्रविण दरेकर, विजय ऊर्फ भाई गिरकर, प्रसाद लाड, अॅड. निरंजन डावखरे, सर्वश्री विनायक मेटे, सदाशिव खोत, महादेव जानकर, वि.प.स. यांचा म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव -

"राज्यातील ढासळलेली कायदा व सुव्यवस्था, हत्या, अपहरण, दरोडे, घरफोड्या यासारख्या गुन्ह्यांना आळा घालण्यात आलेले अपयश, अंमली पदार्थ, गुटखा व्यापार, जुगार, मटका या अवैध धंद्यात झालेली वाढ, अल्पवयीन मुले, मुली व महिलांवरील अत्याचाराच्या घटनांमध्ये झालेली वाढ, पुणे येथे पुजा चव्हाण आत्महत्या प्रकरणी संशयित मंत्र्यांचा राजीनामा घेतला असला तरी तो राज्यपालांकडे पाठविलेला नसल्यामुळे जनतेच्या मनात निर्माण झालेला संभ्रम, या प्रकरणी २४ दिवसांचा कालावधी होऊनही गुन्हा दाखल झालेला नसून तपासाबाबत राज्यातील जनतेला अंधारात ठेवले असणे, पारदर्शक पध्दतीने तपास होण्यासाठी स्वतंत्र यंत्रणेकडे तपास देण्याची आवश्यकता, ज्येष्ठ नागरिकांसंबंधीच्या गुन्ह्यात झालेली वाढ, डान्सबारला आळा घालण्यात आलेले अपयश, सायबर गुन्ह्यांचे वाढते प्रमाण, पोलिसांवर पडणारा ताण, पुणे, नागपूर, नाशिक या सारख्या शहरात संघटित गुन्हेगारीत झालेली वाढ, वाळूमाफियांकडून, अनधिकृत बांधकाम करणाऱ्यांकडून शासकीय अधिकाऱ्यांवर होणारे हल्ले व जीवे मारण्याच्या धमक्या, करोना काळात पोलिसांवर झालेले हल्ले, सामाजिक तेढ निर्माण करणाऱ्यांना मिळालेले मोकळे रान, सामाजिक अत्याचारात झालेली वाढ, महान कलाकारांची गुप्तहेरांमार्फत चौकशी करण्याचा सरकारने घेतलेला घृणास्पद निर्णय, गुंडाराजचं होत असलेले उदात्तीकरण, राज्यावर घातपाती कारवायांचं असलेलं गंभीर सावट, जातीय हिंसाचारात झालेली वाढ, जातपंचायतीच्या अत्याचाराच्या समोर आलेल्या घटना, तसेच, मुंबईतील अनेक मोठ्या व जनउपयोगी प्रकल्पांचे रखडलेले काम, वाहतुकीचा निर्माण झालेला गंभीर प्रश्न, मुंबई महानगरपालिकेतील भ्रष्टाचार व अनियमिततेची प्रकरणे, पुनर्विकास प्रकल्पांची रखडलेली कामे, मुंबईच्या

विविध समस्यांनी धारण केलेले उग्र स्वरूप, मुंबईतील रखडलेली विकास कामे, महानगरपालिकेने गेल्या १० वर्षांत केलेला खर्च, याबाबत श्वेतपत्रिका जाहीर करण्याची होत असलेली मागणी, तसेच, कोरोना प्रादुर्भाव व मृत्युची संख्या देशपातळीवर महाराष्ट्रात सर्वाधिक, कोरोना उपाययोजनेत झालेला भ्रष्टाचार, टाळेबंदीमुळे अडचणीत आलेल्यांना सरकारने पॅकेजेस देण्यात केलेली कुचराई, सत्तारूढ पक्षाच्या नेत्यांकडून कोरोना नियमांचे झालेले उल्लंघन, कोरोना हाताळण्यात सरकारला आलेले अपयश, तसेच राज्यातील विविध विभागांचा संतुलित विकास करण्यात व टाळेबंदी शिथिलीकरणानंतर या विभागांचे अर्थचक्र सुरळीत करण्यात सरकारला आलेले अपयश, राज्यातील अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागास वर्ग, मराठा, धनगर, आर्थिकदृष्ट्या मागास यांच्यासाठीच्या योजना राबवण्यात, त्याचा लाभ देण्यात सरकारला आलेले अपयश, याबाबत शासनाने करावयाची उपाययोजना विचारात घेण्यात यावी."

(दुपारी १२.०० वाजता)

एक : प्रश्नोत्तरे.

दोन : कागदपत्रे सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे —

- (१) मुख्यमंत्री : "राजीव गांधी विज्ञान व तंत्रज्ञान आयोग यांचा सन २०१७-२०१८ व सन २०१८-२०१९ या वर्षांचा अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.
- (२) उप मुख्यमंत्री : "विदर्भ विकास मंडळ, नागपूर, मराठवाडा विकास मंडळ, औरंगाबाद आणि उर्वरित महाराष्ट्र विकास मंडळ, मुंबई यांचा सन २०१९-२०२० या वर्षांचा वार्षिक अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.
- (३) कामगार मंत्री : (क) "सुरक्षा रक्षक मंडळ, बृहन्मुंबई व ठाणे जिल्हा यांचा सन २०१७-२०१८ या वर्षांचा सदत्तीसावा वार्षिक अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.
(ख) "सांगली जिल्हा सुरक्षा रक्षक मंडळ, सांगली यांचा सन २०१८-२०१९ या वर्षांचा वार्षिक अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.

- (ग) "नागपूर जिल्हा सुरक्षा रक्षक मंडळ, नागपूर यांचा सन २०१५-२०१६ ते सन २०१७-२०१८ या वर्षांचे अनुक्रमे चौदावा, पंधरावा व सोळावा वार्षिक अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.
- (घ) "अहमदनगर जिल्हा सुरक्षा रक्षक मंडळ, अहमदनगर यांचे सन २०१७-२०१८ व सन २०१८-२०१९ या वर्षांचे वार्षिक अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.
- (ङ) कापूस बाजार कामगार मंडळ, बृहन्मुंबई, ठाणे व रायगड जिल्ह्यांकरिता यांचे सन २०११-२०१२ ते सन २०१८-२०१९ या वर्षांचे अनुक्रमे चाळीसावा, एकेचाळीसावा, बेचाळीसावा, त्रेचाळीसावा, चव्वेचाळीसावा, पंचेचाळीसावा, सेहेचाळीसावा व सत्तेचाळीसावा वार्षिक अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.
- (च) "नागपूर व वर्धा जिल्हा माथाडी व असंरक्षित कामगार मंडळ, नागपूर यांचे सन २०१३-२०१४ ते सन २०१७-२०१८, या वर्षांचे अनुक्रमे चाळीसावा, एकेचाळीसावा, बेचाळीसावा, त्रेचाळीसावा व चव्वेचाळीसावा वार्षिक अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.
- (छ) "अहमदनगर माथाडी व असंरक्षित कामगार मंडळ, अहमदनगर यांचे सन २०१३-२०१४ ते सन २०१७-२०१८ या वर्षांचे वार्षिक अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.
- (ज) "कापड बाजार आणि दुकाने मंडळ, मुंबई (बृहन्मुंबई, ठाणे आणि रायगड जिल्ह्यांकरिता) यांचा सन २०१०-२०११ ते सन २०१५-२०१६ या वर्षांचे अनुक्रमे चाळीसावा, एकेचाळीसावा, बेचाळीसावा, त्रेचाळीसावा, चव्वेचाळीसावा व पंचेचाळीसावा वार्षिक अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.

- (झ) "सांगली जिल्हा माथाडी व असंरक्षित कामगार मंडळ, सांगली यांचे सन १९९५-१९९६ ते सन २०१२-२०१३ या वर्षांचे अनुक्रमे बारावा, तेरावा, चौदावा, पंधरावा, सोळावा, सतरावा, अठरावा, एकोणीसावा, वीसावा, एकवीसावा, बावीसावा, तेवीसावा, चोवीसावा, पंचवीसावा, सव्वीसावा, सत्तावीसावा, अठ्ठावीसावा व एकोणतीसावा वार्षिक अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.
- (ट) "मुंबई लोखंड व पोलाद कामगार मंडळ यांचे सन २००७-२००८ ते सन २०१०-२०११ या वर्षांचे अनुक्रमे अडतीसावा, एकोणचाळीसावा, चाळीसावा व एकेचाळीसावा वार्षिक अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.
- (ठ) "महाराष्ट्र मच्छीमार उद्योगातील मच्छीमार आणि इतर श्रमजीवी कामगार मंडळ यांचा सन २०१४-२०१५ या वर्षाचा पहिला वार्षिक अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.
- (ड) "महाराष्ट्र इमारत व इतर बांधकाम कामगार कल्याणकारी मंडळ, मुंबई यांचा सन २०१८-२०१९ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.
- (४) गृहमंत्री : महाराष्ट्र राज्य पोलीस गृहनिर्माण व कल्याण महामंडळ मर्यादित, मुंबई यांचा दिनांक ३१ मार्च, २०१८ रोजी समाप्त होणाऱ्या वर्षाचा चव्वेचाळीसावा व दिनांक ३१ मार्च, २०१९ रोजी समाप्त होणाऱ्या वर्षाचा पंचेचाळीसावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (५) ग्रामविकास मंत्री : (क) "सन २०१७-२०१८ चे ठाणे / रायगड / रत्नागिरी / सिंधुदुर्ग / पालघर / नाशिक /

धुळे / नंदुरबार / जळगांव / अहमदनगर / पुणे / सातारा / सांगली / सोलापूर / कोल्हापूर / औरंगाबाद / जालना / परभणी / हिंगोली / बीड / नांदेड / उस्मानाबाद / लातूर / अमरावती / अकोला / वाशिम / बुलढाणा / यवतमाळ / नागपूर / वर्धा / भंडारा / गोंदिया / चंद्रपूर व गडचिरोली या ३४ जिल्हा परिषदांचे वार्षिक प्रशासन अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.

(ख) "विदर्भ, मराठवाडा आणि उर्वरित महाराष्ट्र यासाठी विकासमंडळे आदेश, २०११ मधील खंड ८ अन्वये ग्रामविकास विभागाचे सन २०१९-२०२० या आर्थिक वर्षातील विकास मंडळनिहाय कार्यक्रमांतर्गत व अनिवार्य नियतव्यय व प्रत्यक्ष खर्चाचे (अविभाज्य भागासह) विवरणपत्र" सभागृहासमोर ठेवतील.

(६) शालेय शिक्षण मंत्री : "विदर्भ, मराठवाडा आणि उर्वरित महाराष्ट्र यासाठी विकासमंडळे आदेश, २०११ मधील खंड ८ अन्वये शालेय शिक्षण व क्रीडा विभागाचे सन २०१९-२०२० या आर्थिक वर्षातील विकास मंडळनिहाय कार्यक्रमांतर्गत व अनिवार्य नियतव्यय व प्रत्यक्ष खर्चाचे (अविभाज्य भागासह) विवरणपत्र" सभागृहासमोर ठेवतील.

(७) वैद्यकीय शिक्षण व सांस्कृतिक कार्य मंत्री : (क) "विदर्भ, मराठवाडा आणि उर्वरित महाराष्ट्र यासाठी विकासमंडळे आदेश, २०११ मधील खंड ८ अन्वये वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभागाचे सन २०१७-२०१८, सन २०१८-२०१९ व सन २०१९-२०२० या आर्थिक वर्षातील विकास मंडळनिहाय कार्यक्रमांतर्गत व अनिवार्य नियतव्यय व प्रत्यक्ष खर्चाचे (अविभाज्य भागासह) विवरणपत्र" सभागृहासमोर ठेवतील.

- (ख) "विदर्भ, मराठवाडा आणि उर्वरित महाराष्ट्र यासाठी विकासमंडळे आदेश, २०११ मधील खंड ८ अन्वये पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभागाचे सन २०१९-२०२० या आर्थिक वर्षातील विकास मंडळनिहाय कार्यक्रमांतर्गत व अनिवार्य नियतव्यय व प्रत्यक्ष खर्चाचे (अविभाज्य भागासह) विवरणपत्र" सभागृहासमोर ठेवतील.
- (८) आदिवासी विकास मंत्री : "विदर्भ, मराठवाडा आणि उर्वरित महाराष्ट्र यासाठी विकासमंडळे आदेश, २०११ मधील खंड ८ अन्वये आदिवासी विकास विभागाचे सन २०१९-२०२० या आर्थिक वर्षातील विकास मंडळनिहाय कार्यक्रमांतर्गत व अनिवार्य नियतव्यय व प्रत्यक्ष खर्चाचे (अविभाज्य भागासह) विवरणपत्र" सभागृहासमोर ठेवतील.
- (९) महिला व बालविकास मंत्री : (क) "विदर्भ, मराठवाडा आणि उर्वरित महाराष्ट्र यासाठी विकासमंडळे आदेश, २०११ मधील खंड ८ अन्वये महिला व बालविकास विभागाचे सन २०१९-२०२० या आर्थिक वर्षातील विकास मंडळनिहाय कार्यक्रमांतर्गत व अनिवार्य नियतव्यय व प्रत्यक्ष खर्चाचे (अविभाज्य भागासह) विवरणपत्र" सभागृहासमोर ठेवतील.
- (ख) "महाराष्ट्र राज्य महिला आयोग यांचा सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा पंचवीसावा वार्षिक अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.
- (१०) पर्यावरण मंत्री : "महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ यांचा सन २०१८-२०१९ या वर्षाचा वार्षिक लेखा परीक्षण अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.

तीन : विधानपरिषद आश्वासन समितीचा अहवाल क्रमांक २०२ सभागृहास सादर करणे.

चार : विधानपरिषद सदस्य अनुपस्थिती समिती (२०२१-२०२२) चा पहिला अहवाल सादर करणे व त्यावर विचार करणे.

पाच : म.वि.प. नियम ९३ अन्वये सूचनांची निवेदने —

- (१) डॉ. परिणय फुके, श्री. प्रविण दरेकर, अॅड. निरंजन डावखरे, वि.प.स. यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक महत्वाच्या विषयावरील सूचना क्रमांक ४ वर अन्न व नागरी पुरवठा मंत्री निवेदन करतील :-

"राज्यात घरगुती वापराच्या गॅस पुरवठ्यामध्ये मोठ्या प्रमाणात गैरव्यवहार होत असून याबाबत ३६ जिल्ह्यातील निरीक्षक आणि कारवाईक्षम जिल्हा यंत्रणेकडे तक्रार करण्यात येऊनही कोणतीही कारवाई होत नसल्याबाबत."

- (२) श्री. सदाशिव खोत, वि.प.स. यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक महत्वाच्या विषयावरील सूचना क्रमांक २ वर महसूल मंत्री निवेदन करतील :-

"कनवाड ता. शिरोळ जि.कोल्हापूर येथील गट नंबर २६८ मध्ये प्रशासनातील अधिकारी व माती माफियांच्या संगनमताने अवैध माती उत्खनन होत असून शासनाचा कोट्यावधी रुपयांचा महसूल बुडत असल्याबाबत."

- (३) श्री. नागोराव गाणार, वि.प.स. यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक महत्वाच्या विषयावरील सूचना क्रमांक ६ वर शालेय शिक्षण मंत्री निवेदन करतील :-

"मुंबई उच्च न्यायालयाच्या आदेशानुसार टीईटी अर्हता धारण न करणाऱ्या शिक्षकांचे १ जानेवारी २०२० पासून रोखलेले वेतन शिक्षकांच्या खात्यावर वर्ग करण्याबाबत."

- (४) श्री. प्रविण दरेकर, वि.प.स. यांच्या पुढील निकडीच्या सार्वजनिक महत्वाच्या विषयावरील सूचना क्रमांक ३ वर नगरविकास मंत्री निवेदन करतील :-

"महामेट्रो मुंबई, पुणे, नागपूर या ठिकाणी होणाऱ्या विविध पदभरती मौखिक पद्धतीवर न घेता महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगामार्फत घेण्याबाबत."

सहा : म.वि.प. नियम १०१ — अ अन्वये विशेष उल्लेख — (असल्यास).

- मध्यंतर -

सात : उप मुख्यमंत्री तथा वित्त मंत्र्यांचा प्रस्ताव :-

"महाराष्ट्र विधानपरिषद नियमांतील नियम २८९ अन्वये अर्थसंकल्पावरील सर्वसाधारण चर्चेच्या संदर्भात विधानपरिषद नियमांतील नियम २२८ (१) मधील सात दिवसांच्या कालावधीबाबतची जी तरतूद आहे, ती स्थगित करण्यात यावी."

आठ : सन २०२१-२०२२ च्या अर्थसंकल्पावर सर्वसाधारण चर्चा (पहिला दिवस).

नऊ : म.वि.प. नियम ९७ अन्वये अल्पकालीन चर्चा —

(१) सर्वश्री विक्रम काळे, शशिकांत शिंदे, सतीश चव्हाण, वि.प.स. यांची म.वि.प. नियम ९७ अन्वये अल्पकालीन चर्चा —(मंत्र्यांच्या उत्तरासह २० मिनिटे) —

"दिनांक १ नोव्हेंबर, २००५ पूर्वी सेवेत आलेल्या परंतु, ती शाळा किंवा वर्गतुकडी विनाअनुदान अंशतः अनुदान किंवा टप्पा अनुदानावर असणे व दिनांक १ नोव्हेंबर, २००५ नंतर ती शाळा किंवा वर्गतुकडी १००% अनुदानावर येणे, या शिक्षकांची जुन्या पेन्शन योजनेची खाती उघडणे, त्या खात्यावर जुन्या पेन्शन योजनेप्रमाणे वेतनातून जी.पी.एफ. हप्त्याची रक्कम कपात होणे, यामधील सेवानिवृत्त झालेल्या काही शिक्षकांना जुन्या पेन्शन योजनेचा लाभ मिळणे, त्यानंतर काही शिक्षकांची तोंडी आदेशाने जी.पी.एफ. कपात बंद करणे, परंतु जुन्या पेन्शनची खाती सुरु ठेवणे, दिनांक १ नोव्हेंबर, २००५ पासून नविन पेन्शन योजना लागू करण्याचा निर्णय शासनाने घेणे असे असताना नियमानुसार दिनांक १ नोव्हेंबर, २००५ पूर्वी सेवेत आलेल्या शिक्षकांची शाळा किंवा वर्गतुकडी दिनांक १ नोव्हेंबर, २००५ पूर्वी १००% अनुदानावर नाही म्हणून त्यांना जुनी पेन्शन योजना लागू न करणे, हे अन्यायकारक असणे, यासाठी शिक्षक लोकप्रतिनिधींनी वेळोवेळी शासनाकडे पाठपुरावा करणे, शासनाने यासबंधीची काढलेली दिनांक १० जुलै, २०२० ची अधिसूचना रद्द करणे, यासाठी अभ्यास समितीचे गठन करणे, परंतु तरीही आजपावेतो शासनाकडून सकारात्मक निर्णय न होणे, पेन्शन हा विषय शिक्षकांच्या जीवनाशी व कुटुंबाशी निगडीत असल्यामुळे शासनाने केलेली वा करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

(२) सर्वश्री विक्रम काळे, शशिकांत शिंदे, सतीश चव्हाण, वि.प.स. यांची म.वि.प. नियम ९७ अन्वये अल्पकालीन चर्चा —(मंत्र्यांच्या उत्तरासह २० मिनिटे) —

"दिनांक १३ सप्टेंबर, २०१९ रोजी शासन निर्णय निर्गमित केलेल्या प्राथमिक, माध्यमिक, उच्च माध्यमिक शाळा व वर्गतुकड्यांना २०% वेतन अनुदान सुरु करणे, सध्या २०% अनुदान घेत असलेल्या शाळांना ४०% वेतन

अनुदान देण्यासाठी निधी वितरणाचा शासन निर्णय निर्गमित करण्यासाठी त्यांची राज्यस्तरावरून तपासणी करण्यात येणे, त्यामध्ये काही शाळांना अपात्र ठरविणे, तपासणीअंती याद्या जाहीर करूनही निधी वितरणाचा शासन निर्णय निर्गमित न होणे, निकषाप्रमाणे मुल्यांकन करून वारंवार तपासणी करून अघोषित प्राथमिक, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शाळा व सन २०१२-१३ च्या वर्गतुकड्या अनुदानास पात्र ठरवून प्रस्ताव मंत्रालय स्तरावर दाखल होऊन बराच कालावधी होणे, परंतु त्या वेतन अनुदानासाठी पात्र म्हणून घोषित करून वेतन अनुदान सुरू न करणे, मागील आघाडी शासनाने अनुदानासाठी निश्चित केलेले प्रचलित धोरण प्रथम वर्षी २०%, ४०%, ६०%, ८०% व पाचव्या वर्षी १००% धोरण पुन्हा कायम करण्याचा निर्णय न होणे, यामुळे राज्यातील हजारो शिक्षक बंधु-भगिनी गेल्या २९ जानेवारी, २०२१ पासून आझाद मैदान येथे आंदोलन करणे, शिक्षक लोकप्रतिनिधींनी शासनाकडे वारंवार पाठपुरावा करणे, तरीही शासनाने कोणताच निर्णय न घेणे, याबाबत शासनाने केलेली वा करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना.

(३) सर्वश्री सुरेश धस, प्रसाद लाड, विजय ऊर्फ भाई गिरकर, विनायक मेटे, वि.प.स. यांची म.वि.प. नियम ९७ अन्वये अल्पकालीन चर्चा — (मंत्र्यांच्या उत्तरासह २० मिनिटे) —

"राज्यातील साखर कारखान्यांसाठी ऊस तोडणे, साळणे व त्यांच्या मोळ्या बांधून बैलगाड्या भरून तसेच माल ट्रॅक्टरमध्ये भरून तो साखर कारखान्यांपर्यंत पाहोचविण्याची कामे करणारा मजूर वर्ग मोठ्या प्रमाणावर असणे, हे मजूर मुख्यतः महाराष्ट्राच्या जिरायती व दुष्काळी भागातून साखर कारखान्यांवर काम करण्यासाठी वर्षातील ८ महिने येत असून या मजुरांना साखर कारखान्यांकडून वेठबिगार पध्दतीने राबविले जात असणे, या मजुरांना मजुरीच्या संदर्भात ऊस तोडणीचे दर ठरविण्यासाठीची वैयक्तिक पध्दत अत्यंत चुकीची असल्याने राबविले जात असणे, या मजुरांना मजुरीच्या संदर्भात ऊस तोडणीचे दर ठरविण्यासाठीची वैयक्तिक पध्दत अत्यंत चुकीची असल्याने ती बदलणे आवश्यक असणे, या मजुरांना इतर कामगारांप्रमाणे विमा संरक्षण व त्यांच्या मुलांना शिक्षणाचा लाभ मिळणे गरजेचे असणे, त्यांचे राहणीमान, त्यांना न मिळणाऱ्या मुलभूत सुविधा तसेच मजुरांच्या स्त्रियांवरील अत्याचार रोखण्यासाठी प्रभावी कायदा करण्याची आवश्यक असणे, या संदर्भात शासनाने तातडीने कार्यवाही करण्याची आवश्यकता"

(४) सर्वश्री विनायक मेटे, विजय ऊर्फ भाई गिरकर, अॅड. निरंजन डावखरे, वि.प.स. यांची म.वि.प. नियम ९७ अन्वये अल्पकालीन चर्चा — (मंत्र्यांच्या उत्तरासह २० मिनिटे) —

"सार्वजनिक आरोग्य विभागामार्फत दिनांक २८ फेब्रुवारी, २०२१ रोजी घेण्यात आलेल्या परिक्षेत प्रचंड गोंधळ व गैरव्यवहार झाले असल्याचे उघडकीस येणे, सदर परिक्षेकरिता अत्यंत मेहनत घेऊन तयारी केलेल्या बऱ्याचशा उमेदवारांना हॉल टिकीट न मिळणे, तसेच सील फुटलेले पेपर उमेदवारांना देण्यात येणे, अपेक्षित अशी आसन व्यवस्था नसल्याने या परिक्षेच्या संपूर्ण नियोजनाचा बटूट्याबोळ होणे, स्टाफ नर्स पदाच्या प्रश्नपत्रिकेमध्ये संबंधित विषयास अनुसरून प्रश्न न विचारणे, सदोष आसन व्यवस्थेमुळे कित्येक डमी उमेदवार परिक्षेला बसल्याची उपस्थित होत असलेली शंका, पुण्यातील काही केंद्रावर अर्धा तास उशिराने परिक्षा सुरू होणे, मराठवाडा, कोकण व विदर्भ या ठिकाणी एकाच बाकावर दोन परिक्षार्थी बसवून नक्कल (काॅपी) करून प्रश्नपत्रिका सोडविल्याची दाट शक्यता, सदर परिक्षा घेताना नियोजनाअभावी ही परिक्षा पारदर्शकपणे पार पडली नसल्याचे एमपीएससी स्टूडंट राईटसचे प्रतिनिधी यांनी व्यक्त केलेली भिती, सदर परिक्षेमध्ये मोबाईल व तत्सम इलेक्ट्रॉनिक साधनांचा वापर होणे, तसेच बऱ्याच उत्तरपत्रिका कोऱ्याच सोडल्या असल्याचे निदर्शनास येणे, मान्यताप्राप्त व नामांकित एजन्सी डावलून ब्लॉक लिस्टेड एजन्सीमार्फत परिक्षा घेऊन ही अनियमितता संघटीतपणे केली असल्याची शक्यता, या प्रकरणी राज्यातून उमेदवार व पालकांकडून होत असलेला संताप, सदर परिक्षा नव्याने एमपीएससी मार्फत घेण्यासंदर्भात होत असलेली मागणी यावर शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

दहा : शासकीय विधेयक —

विधानसभेने संमत केल्याप्रमाणे — विचार, खंडशः विचार व संमत करणे.

"सन २०२१ चे वि.स.वि. क्रमांक ४ - महाराष्ट्र महानगरपालिका आणि महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगरपंचायती व औद्योगिक नगरी (सुधारणा) विधेयक, २०२१"

अकरा : सर्वश्री प्रविण दरेकर, विजय ऊर्फ भाई गिरकर, प्रसाद लाड, महादेव जानकर, सुरेश धस, परिणय फुके, सदाशिव खोत, विनायक मेटे, डॉ.रणजित पाटील, सर्वश्री प्रविण पोटे पाटील, अमरीशभाई पटेल, रणजितसिंह मोहिते पाटील, गिरीशचंद्र व्यास, निलय नाईक,

चंदुभाई पटेल, गोपिचंद पडळकर, रमेशदादा पाटील, रामराव पाटील, प्रविण दटके, रामदास आंबटकर, रमेश कराड, अॅड. निरंजन डावखरे, श्री. रामनिवास सिंह वि.प.स. यांचा म.वि.प. नियम २५९ अन्वये अंतिम आठवडा प्रस्ताव —

" कोरडवाहू पिकांसाठी हेक्टरी रुपये २५,००० व बागायती पिकांसाठी हेक्टरी रुपये ५०,००० मदत देण्याच्या घोषणा निवडणुकीपूर्वी शेतकऱ्यांच्या बांधावर जाऊन दिल्यानंतर प्रत्यक्षात मात्र महाविकास आघाडी सरकारने शेतकऱ्यांचा पूर्णपणे भ्रमनिरास केलेला असणे, महात्मा फुले कर्जमाफी योजनेमध्ये देण्यात आलेल्या कर्जमाफीपासून राज्यातील अनेक पात्र शेतकरी अद्यापही वंचित असणे, नियमित कर्जफेड करणाऱ्या शेतकऱ्यांना प्रोत्साहनपर अनुदान देण्याची सरकारची घोषणा हवेतच विरलेली असणे, कोरोना संकटाचा फटका समाजातील अन्य घटकांबरोबरच शेतकऱ्यांनाही बसलेला असणे, अशातच अवकाळी पाऊस व गारपीटीने शेतकऱ्यांच्या पिकांचे नुकसान झालेले असणे, माहे फेब्रुवारी ते मे २०२० या कालावधीतील गारपीटीसाठी दिलेली नुकसान भरपाई अत्यंत विलंबाने व तुटपुंजी असणे, शेतकऱ्यांचा मागील वर्षाचा खरीप हंगाम ऐन भरात असताना अतिवृष्टी व त्यानंतर मावा, तुडतुडा या रोगांनी पिकावर आक्रमण केलेले असणे, बोंडअळी व बोंडसडीमुळे शेतकऱ्यांच्या पिकांचे आत्यंतिक नुकसान झालेले असणे, याची कोणतीच नुकसान भरपाई शेतकऱ्यांना अद्यापही मिळालेली नसणे, शेतमालाला भाव मिळत नसणे, कापूस, तूर खरेदी केंद्रे सुरू करण्यात होत असलेला विलंब, पीक कर्जे देण्यास बँका टाळाटाळ करत असणे, प्रथम बोगस बियाणांमुळे करावी लागलेली दुबार पेरणी नंतर अतिवृष्टी व पिकावर पडलेले रोग यामुळे शेतकऱ्यांचा खरीप हंगाम हातचा जाणे, खरिपाची तूट रब्बी हंगामात भरून काढण्याच्या बेतात शेतकरी असणे, त्यामुळे शेतकऱ्यांनी रब्बी हंगामात गहू, हरभरा, तूर, वाटाणा, ज्वारी, लाखोरी, जवस यासारख्या कडधान्ययुक्त पिकांची लागवड केली असणे, त्याशिवाय फळपिके व भाजीपाला पिकांचीही लागवड केली असणे, मात्र अचानक वातावरणात बदल घडून येऊन अवकाळी पाऊस झाल्याने ही पिके धोक्यात आली असणे, दिनांक १६ फेब्रुवारी, २०२१ रोजीपासून तीन ते चार दिवस राज्यात अवकाळी पाऊस बरसलेला असणे, मराठवाड्यातील औरंगाबाद, जालना, बीड, उस्मानाबाद, लातूर या जिल्ह्यांच्या अनेक भागात सलग दोन दिवस गारपीटीसह पाऊस बरसलेला असणे, मध्य व पश्चिम महाराष्ट्रातील नाशिक, अहमदनगर, सातारा, सांगली, कोल्हापूर,

सोलापूर, पुणे या जिल्ह्यात काही ठिकाणी वादळी पावसासह गारांचा पाऊस पडणे, विदर्भातील नागपूर, अमरावती, बुलढाणा या जिल्ह्यातही अवकाळी पावसाने चांगलीच हजेरी लावणे, कोकणातही पावसाच्या सरी पडणे, या पावसामुळे शेतकऱ्यांच्या गहू, हरभरा, ज्वारी, मका, कांदा या पिकांचे चांगलेच नुकसान झाले असणे, अनेक ठिकाणी पावसामुळे पिके आडवी पडल्याचे दिसून येत असणे, आंब्याचा मोहरही गळून पडलेला असणे, द्राक्षे, टरबूज, खरबूज या पिकांचेही नुकसान झालेले असणे, मागील वर्षी झालेल्या नुकसानभरपाईचे पैसे अद्यापही हाती येण्यास अवकाश असणे, अशा परिस्थितीत पुन्हा उद्भवलेल्या या अस्मानी संकटामुळे शेतकरी पुरता हवालदिल झालेला असणे, नुकसान भरपाईचे पंचनामे तातडीने करण्याबाबत शेतकऱ्यांकडून मागणी होत असणे, किमान यावेळी तरी शेतकऱ्याला प्रति हेक्टर त्वरित भरीव अर्थसहाय्य करण्याची गरज असणे, राज्यातील शेतकऱ्याला न्याय मिळवून देण्याची व भरीव आर्थिक मदतीचा हात सरकारने पुढे करण्याची आवश्यकता, भूसंपादन वेळेत न झाल्याने काही शेतकऱ्यांनी आत्महत्या केली असणे, तसेच नुकत्याच झालेल्या ग्राम पंचायत निवडणुकीत सरकारच्या दुर्लक्षामुळे ग्रामीण भागात सलोख्याचे वातावरण नष्ट होऊन मारहाणीच्या व हत्येपर्यंतच्या घटना घडल्या असणे, राज्यात वित्त आयोगाचा पैसा मोठ्या प्रमाणावर अखर्चित राहिला असून झालेल्या कामांमध्ये मोठ्याप्रमाणावर भ्रष्टाचार झाल्याचे उघडकीस आले असणे, तसेच महाविकास आघाडी सरकार सत्तेवर आल्यानंतर ३०० युनिटपर्यंत मोफत विजेची घोषणा केली असली तरी त्याची अंमलबजावणी केलेली नसणे, कोरोना काळात आलेल्या वाढीव बिलात सवलत देण्याची घोषणा ऊर्जामंत्र्यांनी केली परंतु, अंमलबजावणी झाली नाही, संकटात सापडलेल्या शेतकऱ्यांच्या कृषि पंपांना मोफत वीज, थकबाकी माफ करणे, अशा मागण्या सरकारकडे वारंवार केल्या गेल्या असल्या तरी सरकारने त्याकडे अक्षम्य दुर्लक्ष केले असणे, शेती पंपांसाठी पैसे भरून लाखो शेतकऱ्यांना विद्युत जोडणी मिळालेली नसणे, मागील काळात अचानकपणे वीज खंडित झाल्यामुळे संपूर्ण महाराष्ट्र ठप्प झाला असणे, यामुळे कोट्यवधीचे नुकसान झाले असणे, घातपाती कारवाई असावी, असा संशय व्यक्त केला जाणे, शेतकऱ्यांना दिवसा वीज देण्याबाबत आश्वासन सरकारने दिले असले तरी त्याबाबत कोणतीही उपाययोजना सरकारने केलेली नसणे, सोलर एनर्जी व विंड एनर्जी बाबत राज्याचे धोरण असले तरी या धोरणाची अंमलबजावणी झालेली नसणे, राज्यातील वीज क्षेत्रातील विविध

..१३..

प्रश्न, राज्य सरकारने याबाबत तातडीने निर्णय घेण्याची आवश्यकता विचारात घेण्यात यावी."

विधान भवन,
मुंबई,
दिनांक : ८ मार्च, २०२१.

राजेन्द्र भागवत
सचिव,
महाराष्ट्र विधानपरिषद